

Brussel, 10 september 2012

Advies nr. 2012/09

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Sociale verzekering in geval van faillissement – Uitbreiding in geval van gedwongen stopzetting

De minister van Zelfstandigen heeft 1 ontwerp van wet en 3 ontwerpen van koninklijk besluit aan het ABC voorgelegd. Ze beogen:

- *de indieningstermijn van een aanvraag tot faillissementsverzekering met 1 kwartaal te verlengen,*
- *toe te laten om de niet-gebruikte perioden van de faillissementsverzekering uit te putten (met een maximum van 12 maanden) en*
- *de faillissementsverzekering uit te breiden tot de gevallen van gedwongen stopzettingen.*

Het Comité brengt een gunstig advies uit aangaande deze maatregelen, waarover het zich verheugt.

Het formuleert echter 2 opmerkingen over de uitbreiding van de faillissementsverzekering tot de gevallen van gedwongen stopzetting:

- *er zou een minimumduur van stopzetting van activiteit moeten voorzien worden (30 opeenvolgende kalenderdagen);*
- *aangezien de termijn voor de uitwerking zeer kort is, dringt het ABC aan op heldere instructies voor de fondsen zodat een adequate behandeling van de aanvragen vanaf de 1ste oktober 2012 mogelijk zou zijn.*

Het huidige advies van het Algemeen Beheerscomité heeft betrekking op 1 ontwerp van wet en 3 ontwerpen van koninklijk besluit¹. Deze bepalingen voeren 3 maatregelen in betreffende de sociale verzekering in geval van faillissement:

1

Ontwerp van wet tot wijziging van het KB van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van het KB nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 6 juli 1997 tot uitvoering van het KB van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 14 januari 1999 tot uitvoering van artikel 2 van het KB van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in

- De verlenging van de termijn om een aanvraag tot faillissementsverzekering in te dienen,
- De mogelijkheid om in meerdere keren aanspraak te maken op de faillissementsverzekering met een totale maximumduur van 12 maanden en
- De uitbreiding van de faillissementsverzekering tot de gevallen van gedwongen stopzettingen.

A) De verlenging van de indieningstermijn van de aanvraag

De zelfstandigen zullen over 2 kwartalen beschikken om een aanvraag tot faillissementsverzekering² in te dienen in plaats van over 1 kwartaal, zoals op dit ogenblik het geval is.

Het ABC brengt een positief advies uit over deze maatregel.

B) De mogelijkheid om meerdere keren aanspraak te maken op de faillissementsverzekering

Momenteel wordt de faillissementsverzekering slechts een keer tijdens de beroepsloopbaan toegekend, en dit voor een maximumperiode van 12 maanden. Dit betekent dat een persoon die de faillissementsverzekering heeft genoten gedurende een periode die minder dan 12 maanden bedraagt (bijvoorbeeld, 8 maanden), de niet-gebruikte periode niet op een later tijdstip kan uitputten (in dit voorbeeld, 4 maanden). Deze maatregel moedigt de zelfstandigen niet aan om snel een activiteit te hervatten.

De ontwerpen die aan het Comité worden voorgelegd, voorzien erin dat de zelfstandigen meerdere keren de faillissementsverzekering zullen kunnen genieten en bijgevolg niet-gebruikte perioden zullen kunnen uitputten.

Het Comité brengt een gunstig advies uit over deze maatregel die de hervatting van activiteit aanmoedigt.

C) Uitbreiding tot de gevallen van gedwongen stopzetting

De ontwerpen die aan het Comité worden voorgelegd, breiden de faillissementsverzekering uit tot de gevallen van gedwongen stopzetting van activiteit.

- Voorstelling van de maatregel

De zelfstandigen die gedwongen zijn om hun activiteit stop te zetten, zullen uitkeringen van de faillissementsverzekering kunnen genieten (opening van rechten

geval van faillissement, en van gelijkgestelde personen, met toepassing van de artikelen 29 en 49 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Ontwerp van KB tot uitvoering van artikel 2, §3 van het KB van 18 november 1996 houdende invoering van een sociale verzekering ten gunste van zelfstandigen, in geval van faillissement, daarmee gelijkgestelde situaties of gedwongen stopzetting en tot wijziging van het KB van 19 december 1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het KB nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen.

² De aanvraag zal vóór het einde van het 2e kwartaal dat op de stopzetting volgt, moeten worden ingediend.

voor ZIV en gezinsbijslagen – maar niet voor pensioen - evenals een financiële uitkering die gelijkwaardig is aan het bedrag van het minimumpensioen der zelfstandigen).

Om aanspraak te kunnen maken op uitkeringen in geval van gedwongen stopzetting, zullen de zelfstandigen:

- moeten voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 4 van koninklijk besluit van 18 november 1996³;
- door omstandigheden onafhankelijk van hun wil gedwongen zijn geweest om hun activiteiten stop te zetten en
- zonder beroepsinkomen of vervangingsinkomen komen te staan.

De zelfstandigen moeten het slachtoffer zijn geweest van één van de gebeurtenissen die limitatief worden opgesomd in artikel 2 van het ontwerp van KB tot uitvoering van artikel 2, §3 van het KB van 18 november 1996. Die gebeurtenissen moeten, onafhankelijk van de wil van de zelfstandige, de uitoefening van hun zelfstandige activiteit tijdelijk of definitief onmogelijk hebben gemaakt. Het gaat om de volgende gebeurtenissen:

- een natuurramp⁴ en meer bepaald
 - o De algemene rampen: de natuurverschijnselen van uitzonderlijk karakter of onvoorzienbare intensiteit of die belangrijke schade hebben veroorzaakt (meer bepaald de aardbevingen of aardverschuivingen, de vloedgolven of andere overstromingen met rampspoedig karakter, de orkanen of andere stormwinden),
 - o De landbouwrampen, of
 - o De natuurrampen (meer bepaald de overstromingen, de aardbevingen, het overlopen of een opstuwing van openbare riolen veroorzaakt door het wassen van het water, atmosferische neerslag, een aardverschuiving of grondverzakkingen);
- een brand;
- een vernieling: elke vernieling van de voor professioneel gebruik bedoelde gebouwen en de professionele uitrusting van de zelfstandige ten gevolge van een gebeurtenis, anders dan bedoeld onder de vorige punten, en die door een derde is veroorzaakt.
- een allergie: elke allergie waaraan de zelfstandige lijdt, die erkend is door de adviserend geneesheer en veroorzaakt werd door de uitoefening van zijn specifieke zelfstandige activiteit en waarvoor de zelfstandige geen arbeidsongeschiktheids- of invaliditeitsuitkering ontvangt.

³ Deze voorwaarden zijn de volgende:

- Zijn verzekeringsplicht bewijzen in het kader van het KB nr. 38 en bijdragen verschuldigd zijn geweest voor een activiteit in hoofdberoep gedurende de 4 kwartalen die voorafgaan aan de 1e dag van het kwartaal dat volgt op datgene van de stopzetting
- Zijn verblijfplaats in België hebben.

Bijkomende voorwaarden om aanspraak te maken op het behoud van de rechten

- Geen beroepsactiviteit uitoefenen
- Geen rechten op een rustpensioen vrijwaren
- Geen (afgeleid) recht hebben op uitkeringen voor pensioen, gezinsbijslag en ziekte- en invaliditeitsverzekering.

⁴ Cf. artikel 2, §1 van de wet van 12/07/1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen.

Artikel 68-2 van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst.

Om de uitkering te genieten moet de zelfstandige een aanvraag indienen bij zijn fonds, hetzij via aangetekende brief, hetzij door neerlegging van een verzoekschrift ter plaatse. De zelfstandige moet vervolgens een behoorlijk ingevuld en ondertekend formulier naar zijn fonds terugsturen en er de documenten aan hechten ter staving van de gebeurtenis die de gedwongen stopzetting heeft veroorzaakt.

- Advies van het Algemeen Beheerscomité

Het ABC verheugt zich over deze maatregel die de zelfstandigen helpt die zware schade hebben geleden en uit dien hoofde gedwongen worden om hun activiteiten stop te zetten.

Het brengt dan ook een gunstig advies uit aangaande de maatregel op zich maar ook aangaande de gevallen die door de gedwongen stopzetting worden beoogd en aangaande de ingevoerde procedure.

Het formuleert de volgende 2 opmerkingen:

- Omwille van het specifiek karakter van de gedwongen stopzetting zou een minimumduur van stopzetting moeten voorzien worden. Deze minimumduur zou 30 opeenvolgende kalenderdagen moeten zijn (wat overeenstemt met 1 maand financiële uitkeringen);
- De wettelijke bepalingen die aan het Comité worden voorgelegd treden in werking op 1 oktober 2012 voor de stopzettingen die vanaf die datum plaats vinden. Het ABC meent dat de termijn voor de uitwerking zeer kort is en onderlijnt bovendien dat de teksten nog niet in het Belgisch Staatsblad zullen gepubliceerd zijn op het moment van de inwerkingtreding. Daarom dringt het aan op heldere instructies voor de sociale verzekeringsfondsen vanwege de minister van Zelfstandigen en zijn administratie om een adequate behandeling van de aanvragen vanaf 1 oktober 2012 mogelijk te maken.

Het Comité wenst te preciseren dat het in het bijzonder verheugd is over het geheel van deze maatregelen die grotendeels overeenstemmen met zijn advies 2009/04 van 25 juni 2009.

Het merkt op dat voorzien wordt om het geheel van de wettelijke bepalingen over de faillissementsverzekering te herschrijven vanuit de bekommernis van samenhang en leesbaarheid. In dit kader zal men moeten nadenken over een nieuwe benaming voor de sociale verzekering in geval van faillissement.

Gelet op het voorgaande, brengt het Comité een gunstig advies uit aangaande het ontwerp van wet en de 3 ontwerpen van koninklijk besluit die hem worden voorgelegd.

Dit advies werd via elektronische weg goedgekeurd op 10 september 2012 en zal worden bevestigd tijdens de eerstvolgende plenaire vergadering.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 10 september 2012,

Muriel GALERIN,
Secretaris

Anne VANDERSTAPPEN,
Voorzitter